

Lovforslag nr. L 83. Fremsat den 8. november 2002 af socialministeren (Henriette Kjær)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension

(Supplerende engangsydelse til folkepensionister)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 697 af 21. august 2002, foretages følgende ændring:

1. Efter § 72 c indsættes:

»§ 72 d. Til folkepensionister, som inden den 1. januar 2003 er berettiget til pension, jf. § 12, og som opfylder betingelserne i stk. 2-6, udbetales i 2003 en supplerende engangsydelse på op til 5.000 kr.

Stk. 2. Den supplerende engangsydelse udbetales ikke, hvis pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede likvide formue overstiger formuegrænsen for tildeling af helbredstillæg, jf. § 49, stk. 1, nr. 7. Den likvide formue opgøres pr. 1. januar 2003 efter § 14 b, stk. 2 og 3, og § 14 c, på grundlag af de oplysninger, der efter skattekontrollovens afsnit II senest er indberettet til skattemyndighederne, og på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers oplysninger om likvid formue.

Stk. 3. Den supplerende engangsydelse nedsættes på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægter. Den samlede indtægt opgøres pr. 1. januar 2003 efter § 29, stk. 1 og 3-6, på grundlag af den senest slutlignede indkomst eller på grundlag af den forventede fremtidige indtægt, såfremt indtægtsgrundlaget er ændret mere end rent midlertidigt.

Stk. 4. Den supplerende engangsydelse ned-

sættes med 100 pct. af indtægtsgrundlaget efter stk. 3, dog med 50 pct., hvis pensionistens ægtefælle eller samlever også har ret til den supplerende engangsydelse.

Stk. 5. For folkepensionister, der er berettiget til et antal fyrretyvendedele af fuld folkepension efter § 5, stk. 2, nedsættes den beregnede supplerende engangsydelse i forhold til det fastsatte antal fyrretyvendedele.

Stk. 6. Den supplerende engangsydelse udbetales ikke, hvis den beregnede engangsydelse er mindre end 200 kr.

Stk. 7. Udgiften til den supplerende engangsydelse afholdes af staten.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2003, jf. stk. 2 og 3.

Stk. 2. Kommunen skal på baggrund af de foreliggende oplysninger undersøge, hvilke pensionister, der har ret til den supplerende engangsydelse. Hvis de nødvendige oplysninger foreligger, udbetales den supplerende engangsydelse til pensionister, der opfylder betingelserne, sammen med pensionen for februar måned 2003.

Stk. 3. Hvis kommunen ikke kan træffe endelig afgørelse om retten til den supplerende engangsydelse, fordi kommunen ikke har de nødvendige oplysninger om likvid formue og indtægtsgrundlag pr. 1. januar 2003, skal kommunen indhente de nødvendige oplysninger og udbetale engangsydelsen.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget fremsættes som led i udmøntningen af aftalen om finansloven for 2003 mellem regeringen og Dansk Folkeparti.

Som led i den del af finanslovsaftalen, der vedrører de økonomisk svagest stillede pensionister, er regeringen og Dansk Folkeparti enige om, dels at sikre de økonomisk vanskeligt stillede pensionister ret til tilskud til briller, tandproteser og fodbehandling svarende til reglerne om helbrestillæg, jf. det fremsatte lovforslag om ændring af lov om social pension (Udvidelse af regler om helbrestillæg), L 50, dels at gennemføre et analysearbejde af de ældres økonomiske vilkår med særligt henblik på at belyse den økonomiske situation for de økonomisk svagest stillede ældre, dels at udbetale en skattepligtig supplerende engangsydelse til de økonomisk svagest stillede folkepensionister på op til 5.000 kr.

Dette lovforslag vedrører den sidste del af aftalen, hvorefter partierne er enige om, at der i 2003 skal udbetales en supplerende engangsydelse på 5.000 kr. til folkepensionister, der ikke har indkomster udover den sociale pensions grundbeløb og pensionstillæg. Engangsydelsen er skattepligtig A-indkomst.

Ydelsen aftrappes efter forslaget med 100 pct. af indkomstgrundlaget udover den sociale pensions grundbeløb og pensionstillæg. For folkepensionister, der er gift eller samlevende med en anden folkepensionist, aftrappes ydelsen dog med 50 pct. af parrets samlede indkomstgrundlag udover den sociale pensions grundbeløb og pensionstillæg.

Efter forslaget udbetales engangsydelsen til folkepensionister, hvis likvide formue (inkl. en eventuel samlever eller ægtefælles formue) er mindre end 53.100 kr. svarende til de gældende regler om helbrestillæg.

Efter forslaget udbetales ydelsen til personer, som er berettiget til folkepension pr. 31. december 2002. Indkomstgrundlaget og den likvide formue opgøres pr. 1. januar 2003 for i videst muligt omfang at udnytte de oplysninger, kommunerne allerede har. Det er pensionistens samlivsforhold pr. 1. januar 2003, der er

afgørende for, om en eventuel ægtefælles eller samlevers indtægter og formue skal indgå i beregningen.

Ydelsen udbetales som udgangspunkt uden ansøgning med pensionen for februar måned.

Hensigten med lovforslaget er at give økonomisk vanskeligt stillede folkepensionister et økonomisk løft i 2003. Det lægges derfor til grund, at udbetalingen af den supplerende engangsydelse til folkepensionister i 2003 ikke vil medføre en reduktion i de eventuelle personlige tillæg, kommunen ellers ville have tilkendt de pågældende pensionister i 2003.

Udover de forslag til ændringer, der fremgår af dette lovforslag, vil det være nødvendigt at fastsætte nærmere regler efter bemyndigelsesbestemmelsen i lovens § 62, stk. 3, om Den Sociale Sikringsstyrelses administrationen af den supplerende engangsydelse. Den Sociale Sikringsstyrelse, vil skulle udbetale den supplerende engangsydelse til folkepensionister med bopæl i et andet EU/EØS-land.

Det vil desuden være nødvendigt at foretage ændringer i bekendtgørelse om opgørelse af indkomsten til beregning af individuel boligstøtte, således at den supplerende engangsydelse ikke indgår i indkomstgrundlaget til beregning af boligstøtte ved årsomregningen pr. 1. januar 2004.

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Forslaget forventes at medføre samlede offentlige merudgifter på 417 mill. kr. i 2003. Udgifterne fordeles sig med 411 mill. kr. til pensionister bosiddende i Danmark og 6 mill. kr. til pensionister bosiddende i udlandet. Udgifterne afholdes af staten.

Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Forslaget forventes samlet at medføre visse administrative merudgifter i 2003 til behandling af sager på det internationale pensionsområde i Den Sociale Sikringsstyrelse og til behandling af sager for pensionister bosiddende i Danmark.

De økonomiske konsekvenser af forslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vil ikke medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Miljømæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Folkepension er omfattet af reglerne i Rådets forordning nr. 1408/71 om social sikring af vandrende arbejdstagere. Den supplerende engangsydelse kan således udbetales til personer, som har bopæl i et andet EU/EØS-land, og som har optjent ret til dansk folkepension, såfremt betingelserne efter § 72 d er opfyldt.

Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslaget indeholder ikke ligestillingsmæssige konsekvenser.

Konsekvenser for frivilligt socialt arbejde

Lovforslaget indeholder ikke konsekvenser for det frivillige sociale arbejde.

Høring

Lovforslaget er samtidig med fremsættelsen fremsendt til høring hos: Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Landsforeningen Ældresagen, Ældremobiliseringen, De Samvirkende Invalideorganisationer og Det Centrale Handicapråd.

Lovforslagets konsekvenser i hovedtræk

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Forslaget forventes at medføre offentlige merudgifter på 417 mill. kr. i 2003. Staten afholder udgifterne hertil.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Forslaget skønnes at medføre visse statslige og kommunale administrative merudgifter i 2003.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgeren	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Folkepension er omfattet af reglerne i Rådets forordning nr. 1408/71 om social sikring af vandrende arbejdstagere og kan derfor udbetales til personer, som har bopæl i et andet EU/EØS-land, og som har optjent ret til dansk folkepension, såfremt betingelserne efter § 72 d er opfyldt.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Det foreslås, at der i 2003 udbetales en supplerende engangsydelse på op til 5.000 kr. før skat til de økonomisk svageste stillede folkepensionister. Den supple-

rende engangsydelse kan udbetales til folkepensionister, som er fyldt 67 år inden den 1. januar 2003.

Engangsydelsen kan alene udbetales, hvis pensionistens og dennes eventuelle ægtefælle eller samlever har en samlet likvid formue på mindre end 53.100 kr. Formuen opgøres på samme måde som for beregning af helbrestillæg. Dvs. at likvid formue består af: Indestående i pengeinstitutter m.v., kursværdien af obli-

gationer, pantebreve i depot, børsnoterede aktier samt investeringsforeningsbeviser. Såfremt den samlede værdi heraf ikke overstiger formuegrænsen, indgår endvidere kontantbeholdning og andre værdipapirer - herunder værdipapirer i udlandet. Opgørelsen af formue skal ske pr. 1. januar 2003. Opgørelsen foretages hhv. på grundlag af de senest indberettede oplysninger til skattemyndighederne og på grundlag pensionistens oplysninger om formue.

De oplysninger pr. 1. januar 2003, som kommunen allerede har om ansøgere til helbrestillæg, kan umiddelbart lægges til grund. For folkepensionister, som ikke har søgt om helbrestillæg, opgør kommunen den likvide formue på basis af de oplysninger, som senest er indberettet til skattemyndighederne. Er formuen efter denne opgørelse mindre end formuegrænsen på 53.100 kr. indhenter kommunen oplysninger fra pensionisten om kontant beholdning og andre værdipapirer, som ikke indberettes til skattemyndighederne.

Den supplerende engangsydelse udbetales afhængigt af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægter. Indtægtsgrundlaget opgøres på samme måde som for beregning af pensionsstillæg.

Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget tages der således udgangspunkt i den seneste skattemæssige årsopgørelse jf. § 29, stk. 1, nr. 2. Denne regel fraviges i de tilfælde, hvor indtægtsgrundlaget er ændret i forhold til den seneste årsopgørelse jf. §§ 30 og 39. Det kan fx være tilfældet, hvis pensionisten først er blevet pensionist inden for de seneste to år, hvis pensionisten har ændret status med hensyn til ægteskab eller samliv - eller hvis pensionisten har haft ændringer i indtægtsforholdene. I sådanne tilfælde beregnes pensionen på grundlag af de ændrede eller forventede fremtidige indtægtsforhold. Samlevende, som efter de før 1. marts 1999 gældende regler, betragtes som enlige i forhold til opgørelsen af indtægtsgrundlaget, betragtes som samlevende i forhold til udbetaling af den supplerende engangsydelse

Engangsydelsen nedsættes med 100 pct. af indkomstgrundlaget udover folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, dvs. en krone for krone aftrapning. For folkepensionister, der er gift eller samlevende med en anden folkepensionist, nedsættes engangs-

ydelsen for hver pensionist med 50 pct. af parrets samlede indkomstgrundlag udover folkepensionen, således at parrets samlede ydelse aftrappes krone for krone.

Folkepensionister, som har haft bopæl i Danmark i mindre end 40 år mellem det 15. og 67. år, og som dermed ikke har optjent ret til fuld pension men til et antal fyrretyvendedele af fuld folkepension, får nedsat den beregnede engangsydelse i forhold til det fastsatte antal fyrretyvendedele. En folkepensionist der er berettiget til 20/40 af en fuld folkepension, og som ikke har indtægter udover folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg vil eksempelvis være berettiget til en ydelse på 20/40 af 5.000 kr. svarende til 2.500 kr.

Det foreslås, at der fastsættes et minimumsbeløb på 200 kr., således at en engangsydelse under dette beløb ikke kommer til udbetaling. For folkepensionister, der er gift eller samlevende med en folkepensionist, gælder minimumsbeløbet for hver af ægtefællerne.

Til § 2

Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft med virkning fra den 1. januar 2003, jf. bemærkningerne til stk. 2-4.

Til stk. 2 og 3

Kommunen undersøger, hvilke pensionister der er berettiget til engangsydelsen og indhenter evt. supplerende oplysninger hos pensionisten til brug for beregning af engangsydelsen. Hvis pensionisten ikke ønsker at afgive de nødvendige oplysninger, udbetales den supplerende engangsydelse ikke.

Den supplerende engangsydelse kommer til udbetaling sammen med pensionsudbetalingen i februar måned. Hvis kommunen ikke har modtaget de nødvendige oplysninger om likvid formue og indtægtsgrundlag, udbetales den supplerende engangsydelse, når de nødvendige oplysninger modtages.

Pensionister som mener, at de er berettiget til den supplerende engangsydelse, og som ikke sammen med pensionsudbetalingen fra februar har modtaget henvendelse fra kommunen herom, kan henvende sig til kommunen efter denne dato med henblik på at få foretaget en beregning af, om de er berettiget til engangsydelsen.

Til lovforslag nr. L 83: Skriftlig fremsættelse (8. november 2002)

Socialministeren (Henriette Kjær) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension (Supplerende engangsydelse til folkepensionister)

(Lovforslag nr. L 83).

Lovforslaget er et led i finanslovsaftalen mellem Regeringen og Dansk Folkeparti.

Formålet med lovforslaget er at sikre en skattepligtig supplerende engangsydelse til de økonomisk svage stillede folkepensionister.

Forslaget indebærer, at folkepensionister, som er fyldt 67 år inden den 1. januar 2003, får udbetalt en supplerende engangsydelse på op til 5.000 kr. før skat, såfremt de og en eventuel ægtefælle eller samlever har en samlet likvid formue på mindre end 53.100 kr. Engangsydelsen aftrappes med 100 pct. af indkomstgrundlaget udover folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, dvs. en krone for krone aftrapning. For folkepensionister, der er gift eller samlevende med en anden folkepensionist, nedsættes engangsydelsen for hver pensionist med 50 pct. af parrets samlede indkomstgrundlag udover folkepensionen, således at parrets samlede ydelse aftrappes krone for krone. Engangsydelser på under 200 kr. kommer ikke til udbetaling.

Folkepensionister, som har boet i Danmark i mindre end 40 år mellem det 15. og 67. år, og

som dermed ikke har optjent ret til fuld pension men til et antal fyrretyvendele af fuld folkepension, får nedsat den beregnede engangsydelse i forhold til det fastsatte antal fyrretyvendele,

Den supplerende engangsydelse kommer automatisk til udbetaling sammen med pensionsudbetalingen i februar måned på baggrund af kommunens oplysninger pr. 1. januar 2003. Hvis kommunen ikke har de nødvendige oplysninger om likvid formue og indtægtsgrundlag, udbetales den supplerende engangsydelse, når de nødvendige oplysninger foreligger.

Forslaget skønnes samlet set at ville medføre en offentlig merudgift på 417 mill. kr. i 2003. Udgifterne fordeler sig med 411 mill. kr. til pensionister bosiddende i Danmark og 6 mill. kr. til pensionister bosiddende i udlandet. Udgifterne afholdes af staten.

Forslaget forventes samlet at medføre visse administrative merudgifter i 2003 til behandling af sager på det internationale pensionsområde i Den Sociale Sikringsstyrelse og til behandling af sager for pensionister bosiddende i Danmark.

De økonomiske konsekvenser af forslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.